

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 550/2011,

7. juuni 2011,

millega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2003/87/EÜ määratakse kindlaks teatavad piirangud, mida kohaldatakse tööstusgaasiprojektide eest saadud rahvusvaheliste ühikute kasutamise suhtes

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 11a lõiget 9,

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 15. detsembri 1993. aasta otsusega 94/69/EÜ (Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni sõlmimise kohta) ⁽²⁾ heakskiidetud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon) lõppeesmärk on stabiliseerida kasvuhoonegaaside kontsentratsioon atmosfääris tasemeni, mis võimaldaks vältida inimtegevusest tulenevaid ohtlikke kliimasüsteemi häireid. Selle eesmärgi saavutamiseks ei tohiks maapinna keskmine aastane temperatuur tõusta rohkem kui 2 °C võrreldes tööstuseelse ajajärgu temperatuuriga, nagu on heaks kiidetud Cancuni kliimakonverentsil detsembris 2010 ning Kopenhaageni kokkuleppes. Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma viimasest aruandest ilmneb, et kõnealuse eesmärgi saavutamiseks tuleb kasvuhoonegaaside heite suurenemine peatada kogu maailmas 2020. aastaks. See tähendab, et kõik peamised heiteid tekitavad riigid peavad tugevdama jõupingutusi kogu maailmas.

(2) Selle raske ülesande lahendamisel mängivad väga olulist osa CO₂-turud. CO₂-turgude abil on võimalik meie eesmärgi saavutada madalamate kuludega ning samuti aitavad need saavutada kaugemale ulatuvaid sihte. Lisaks võivad CO₂-turud olla tõhus viis rahaliste vahendite ülekandmiseks arengumaadesse ning aidata meil täita oma kohustusi seoses 100 miljardi USA dollari suuruse rahvusvahelise rahastamispaketiga, mille suhtes lepiti kokku Kopenhaagenis. See nõuab olemasolevate mehhanismide märkimisväärset laiendamist, sealhulgas puhta arengu mehhanismi reformimist nii, et võiks suurendada ühtlustatud võrdlusaluste kasutamist, ning uute turumehhanismide loomist.

(3) Kyoto protokollis, mis kiideti heaks nõukogu 25. aprilli 2002. aasta otsusega 2002/358/EÜ, mis käsitleb Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni Kyoto protokollis heakskiitmist Euroopa Ühenduse nimel ja sellega võetavate ühiste kohustuste täitmist, ⁽³⁾ on seatud 39 protokollisalisele vähendamiseesmärgid aastateks 2008–2012 ning kehtestatud kaks mehhanismi selliste rahvusvaheliste ühikute loomiseks, mida osalised võivad kasutada heite korvamiseks. Need mehhanismid on ühisrakendus, millega nähakse ette heitkoguste vähendamise ühikute (HVÜd) loomine, ning puhta arengu mehhanism tõendatud heitkoguste vähendamise ühikute (THVd) loomiseks.

(4) Ühisrakendus ja puhta arengu mehhanism on nn puhtad tasandusmehhanismid, millega ühe tonni kasvuhoonegaaside heite vähendamise eest antakse õigus paisata õhku üks tonn kasvuhoonegaase kusagil mujal. Sellised süsteemid aitavad küll üldiselt kokku hoida heite vähendamise kulusid, sest meetmeid on võimalik võtta riikides, kus see on kulutõhusam, kuid need ei toeta jõupingutusi, mis on vajalikud 2 °C eesmärgi saavutamiseks.

⁽¹⁾ ELT L 275, 25.10.2003, lk 32.

⁽²⁾ EÜT L 33, 7.2.1994, lk 11.

⁽³⁾ EÜT L 130, 15.5.2002, lk 1.

- (5) Selleks et hoida maakera temperatuuri tõus alla 2 °C, on EL võtnud seisukoha, et tööstusriikide võetud kohustusi tuleks täiendada asjakohaste leevendusmeetmetega, mida peaksid võtma eelkõige rohkem arenenud arengumaad. Samal ajal tuleks järk-järgult välja arendada ulatuslik rahvusvaheline CO₂-turg, mille kaudu saaks heidet kogu maailmas tõhusal viisil vähendada ja kus loodaks rahvusvahelisi ühikuid heite sellise vähendamise eest, millega heidet vähendatakse allapoole heite prognoositud võrdlusalust sel juhul, kui vähendamismeetmeid ei võetaks. See nõuab arengumaadelt asjakohaste leevendusmeetmete võtmist. Kui vähim arenenud riikide osalemist puhta arengu mehhanismis tuleks tugevdada, siis rohkem arenenud arengumaad peaksid järk-järgult liikuma sektoripõhistes turumehhanismides ja lõpuks piiramise ja kauplemise süsteemides osalemise suunas ⁽¹⁾.
- (6) Ühisrakenduses ja puhta arengu mehhanismis osalemine ning heitkogustega kauplemise süsteemides ühikute kasutamist võimaldavate otsuste vastuvõtmine on vabatahtlik. Seepärast tehakse vahet ühikutel, mida võidakse luua, ning ühikutel, mida Kyoto protokollile alla kirjutanud riigid on otsustanud lubada kasutada oma siseriiklike õigusaktide kohaselt. Seepärast on lubatud koguse ühikute kasutamine direktiiviga 2003/87/EÜ juba välisstatud ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/101/EÜ ⁽²⁾ on teatavaid ühisrakenduse ja puhta arengu mehhanismi ühikuid lubatud kasutada ühtlustatud piirangutega tuuma-, maakasutus- ja metsandusprojektidest saadud ühikute puhul, ning ette nähtud, et liikmesriik võib lubada käitajatel kasutada teatavat hulka muud tüüpi rahvusvahelisi ühikuid. Direktiiviga 2003/87/EÜ on ette nähtud ühtlustatud rakendussätted, mis tuleb vastu võtta rahvusvaheliste ühikute kasutamise piiramiseks.
- (7) Adipiinhappe tootmisest tuleneva trifluorometaani (HFC-23) ja dilaammastikoksiidi (N₂O) heitega seotud projektidest (edaspidi „tööstusgaasiprojektid“) saadud rahvusvaheliste ühikute kasutamist tuleks piirata. See on kooskõlas 2009. aasta oktoobri Euroopa Ülemkogu järeldustega, milles eelkõige rohkem arenenud arengumaadel soovitakse tungivalt võtta asjakohaseid leevendusmeetmeid. Valdav enamik tööstusgaasiprojektidest viiakse ellu rohkem arenenud arengumaades, kellel on piisavalt võimalusi rahastada sellist madala hinnaga vähendamist ise ning kus nende rahastamiseks peaks piisama varem elluviidud tööstusgaasiprojektide tulust. Kasutuspiirangute kehtestamine tööstusgaasiprojektidest saadavatele ühikutele – eriti juhul, kui selle kohta tehakse vastavad otsused
- ka rahvusvahelisel tasandil – peaks toetama Kyoto protokolliga loodud mehhanismidest saadava tulu geograafiliselt ühtlasemat jaotumist.
- (8) Tööstusgaasiprojektidega on seotud keskkonnaprobleemid. HFC-23 hävitamise erakordselt suur tulusus soodustab klorodifluorometaani (HCFC-22) – osoonikihti kahandava aine ja kasvuhoonegaasi – tootmist ja kasutamist registreeritud käitistes projektimethodika kohasel maksimaalsel tasemel. Selle tulemusel võib HCFC-22 tootmine kasvada suuremaks kui see oleks olnud ilma projektide rakendamiseta. See omakorda kahjustaks osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokolliga 2007. aastal tehtud muudatusi seoses osaliselt halogeenitud klorofluorosüsivesinike (HCFCd) tootmise ja kasutamisega, ⁽³⁾ millega püütakse kiirendada HCFC-22 järkjärgulist kõrvaldamist kasutusest muu kui lähteainena. Samuti on see vastuolus asjaoluga, et liikmesriigid rahastavad HCFC-22 tootmise järkjärgulist lõpetamist ning maksavad selleks osamaksu Montreali protokolliga mitmepoolsesse fondi. Selline suur tulusus loob vastupidiseid majanduslikke stiimuleid ja moonutab konkurentsi ning tekitab olukorra, kus adipiinhappe tootmine läheb ELi tootjatele üle kolmandates riikides registreeritud tootjate kätte. See, et Kyoto protokolliga mehhanismides osalevaid adipiinhappe tootjaid soositakse hoopis rohkem kui alates 2013. aastast liidu süsteemi sisenevaid tootjaid, suurendab ohtu, et tootmine viiakse üle kolmandatesse riikidesse, ning põhjustab ülemaailmse heite netokasvu. Selleks et vähendada vastupidiste majanduslike stiimulite teket ja konkurentsimoontonutusi ning vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist, on kõnealuste rahvusvaheliste ühikute kasutamise piiramine õigustatud.
- (9) Tööstusgaasiprojektide eest saadud rahvusvahelised ühikud ei toeta tehnosiiret ega arengumaade energiasüsteemide vajalikku ümberkujundamist pikema aja jooksul. Tööstusgaaside heite vähendamine ühisrakenduse või puhta arengu mehhanismi kaudu ei aita vähendada ülemaailmset heidet kõige tõhusamal viisil, sest suurt tulu, mida projektiarendajad saavad, ei kasutata heite vähendamiseks.
- (10) Teatavate ühikute suhtes täielike kasutuspiirangute kohaldamine on ette nähtud direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11a lõikega 9. Sellist piirangut on asjakohane kohaldada tööstusgaasiprojektide suhtes. Nimetatud ühikute kasutamise täielik piiramine hoiab kõige paremini ära nende

⁽¹⁾ Nõukogu järeldused, ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 16. konverentsi (Cancun, 29.11.2010–10.12.2010) ettevalmistamine, keskkonna nõukogu 3036. istung Luxembourgis 14.10.2010 ja nõukogu järeldused ELi seisukoha kohta Kopenhaageni kliimakonverentsil (7.–18. detsember 2009) 2968. keskkonna nõukogu istungil Luxembourgis 21. oktoobril 2009, mis on heaks kiidetud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldustega (Brüssel, 29.–30. oktoober 2009).

⁽²⁾ ELT L 338, 13.11.2004, lk 18.

⁽³⁾ Osoonikihti kahandavate ainete Montreali protokoll, mida on parandatud ja muudetud Montreali protokolliga osaliste 19. istungjärgul (17.–21. september 2007).

kasutamisega seotud soovimatu mõju konkurentsile ja keskkonnale, suurendab ülemaailmse heite vähendamise kulutõhusust ning CO₂-turu kasu keskkonnale, soodustades investeringuid vähese CO₂-heitega tehnoloogiasse.

- (11) Vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11a lõikele 9 tuleks käesoleva määrusega ettenähtud meetmeid kohaldada alates 1. jaanuarist 2013, mis on rohkem kui kuus kuud ning vähem kui kolm aastat pärast nende meetmete vastuvõtmise kuupäeva, nagu on ette nähtud kõnealuses artiklis. Kõnealused meetmed ei mõjuta tööstusgaasiprojektidest saadavate ühikute kasutamist 2012. aasta jooksul kohustuste täitmise eesmärgil.

- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas kliimamuutuste komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Adiipinhappe tootmisest tuleneva trifluorometaani (HFC-23) ja diilämmastikoksiidi (N₂O) hävitamisega seotud projektidest saadud rahvusvaheliste ühikute kasutamine on direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11a kohaldamisel keelatud alates 1. jaanuarist 2013; selliste ühikute kasutamine, mis on heitkoguste vähendamise eest enne 2013. aastat omandatud nimetatud tüüpi olemasolevate projektide käigus ning mis on ette nähtud kasutamiseks ELi heitkogustega kauplemise süsteemis osalevate käitiste 2012. aasta heitkoguste vähendamiseks, on lubatud kuni 30. aprillini 2013 (k.a).

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. juuni 2011

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO